

Dienst rondom de 7 armige kandelaar
Micha 4 vers 3b en 4a en Galaten 5 vers 22 tot en met 26

1^e kaars overwegende woorden en aansluitend zingen lied 1009: 3 Verlos ons van de boze

Onze eerste kaars staat voor de vervelende dingen in de wereld

U weet het alle nog, denk ik!

In de nacht van 23 op 24 februari

viel Poetin de Oekraïne aan met bombardementen.

De oorlog duurt voort en maakt velen

machteloos en mensen gaan op de vlucht.

De patriarch van de Russisch orthodoxe kerk

steunt de oorlog, zegent de soldaten.

Het zaait verdeeldheid tussen de kerk onderling,

maar ook de wereldkerken.

Het dubbele gevoel dat overheerste

bij de voetbalwedstrijden in Qatar.

De sportieve prestaties,

maar anderzijds de slachtoffers

en de schendingen van mensenrechten

tijdens de bouw van de stadions.

Oorlog, honger, onrust brengt altijd mensen

op de been op zoek naar een beter leven,

maar velen stranden aan de grenzen van Europa.

Het klimaat, de opwarming van de aarde.

De Taliban die opnieuw vrouwen onderdrukt.

Wereldwijd staat de democratie onder druk

en het verschil tussen arm en rijk wordt groter.

WE kunnen alleen maar roepen,

verlos ons Heer van al het kwaad.

2^e kaars overwegende woorden en aansluitend zingen lied 1001: 2 Zijn woord wil deze

Gelukkig staan er wereldwijd mensen

op tegen onrecht en voor vrede.

Mahsa Amini werd in Irak gearresteerd

omdat ze haar hoofd niet voldoende bedekte.

Ze stierf in de gevangenis,

maar dat ontketende een tot op de dag van vandaag

woedende massa die meer vrijheid eist
van de religieuze regering.

Paus Franciscus roept in zijn kersttoespraak op
tot solidariteit met Oekraïne.

Hiermee geeft hij ook aan het niet eens te zijn
met de Russisch orthodoxe patriarch.

Ook vraagt hij om zorg voor kinderen
die leven in armoede en oorlogsgeweld.

Terwijl Groot Brittannië in een politieke crisis zat,
bleek het overlijden van Queen Elisabeth
en vooral ook de daarbij behorende kerkelijke rituelen
het volk juist te verbinden.

Steeds meer landen maken
wereldwijd excuus voor het slavernijverleden.
Ingezien wordt dat mensen onrecht is aangedaan.
Altijd weer staan mensen op, al is het klein,
die werken aan een betere wereld,
zoals de patatbakkers uit Nederland in de Oekraïne.
Want God wil deze wereld omgekeerd

3^e kaars overwegende woorden en aansluitend luisteren naar een bewerking van lied 263 Wees Gij mijn toevlucht

De 3^e en 4^e kaars staan voor de minder mooie,
maar ook goede dingen in Nederland

Prinses Amalia zou op kamers in Amsterdam
om te studeren aan de Universiteit van Amsterdam.
Maar uit vrees voor ontvoering of een aanslag
door de moco-maffia wordt zij zwaar beveiligd
en zit thuis online colleges te volgen.
Om die reden worden premier Rutte en o.a.
kamerlid Ellian ook beveiligd.

We hoorden het afgelopen jaar veel over
grensoverschrijdend gedrag,
al dan niet van seksuele aard
De wereld draait door, Marc Overmars, The Voice,
maar ook in de 2^e kamer.

De boerenprotesten tegen de stikstofbesluiten liepen hoog op bij de boeren in Nederland. Daarnaast kleurde het platteland massaal blauw, wit, rood. Omgekeerde vlaggen als protest tegen de besluiten in Den Haag.

Verontrustend is het taalgebruik en daarmee vaak samenhangende complottheorieën van sommige Kamerleden. Asielzoekers die buiten moeten overnachten bij Ter Apel. De zorgen over de zorg, maar ook armoede in Nederland. De verontrustende signalen van de vele jongeren met psychische problemen. Waarbij steeds vaker genoemd wordt het gebrek aan zingeving. Zou God en religie misschien weer een toevlucht kunnen zijn?

4^e kaars overwegende woorden en aansluitend zingen lied 993: 1, 2 en 6 Samen op de aarde

In zijn kersttoespraak had koning Willem Alexander aandacht voor het slavernijverleden met de woorden: Voor wat er toen aan onmenselijks is aangericht in levens van mensen, draagt nu niemand schuld. Maar we moeten die onmenselijkheid wel erkennen, om zo een fundament te leggen voor een gezamenlijke toekomst. De Oranjes gaan ook zelf onderzoek doen naar hun slavernijverleden. De koning zoekt hiermee de verbinding.

Premier Rutte maakte al eerder deze maand excuus namens de staat en de koning sloot hierbij aan.

De klimaatcrisis en de snel stijgende prijzen van brandstoffen, voedsel en zo meer, maakt ons als mens ook weer bewust hoe om te gaan met wat we hebben. Duurzaamheid, hergebruik, isoleren.

Ook onder veel boeren is er besef
dat we niet altijd kunnen intensiveren,
maar leg het niet alleen bij hen.

Afgelopen zomer overleed de theoloog Karel Eykman
Bekend van de Woord voor Woord kinderbijbel.
Hij plaatste Bijbelverhalen in een modern kader
om de boodschap, "God kiest voor de uitgestotene",
en zal niet verlaten, herkenbaar te maken.

5e kaars overwegende woorden en aansluitend zingen lied 1013: 1 en 4 Als alle mensen vogels dromen

De 5e en 6e kaars staan voor kerk en geloof
in Nederland, ons dorp en privé.

De jarenlange tendens van kerkelijke krimp
gaat in Nederland, maar ook in Wijhe door.
Al konden de kerkdeuren overal met Kerst
weer open voor vieringen na 2 jaar corona,
toch is overal te horen
dat de coronajaren
de kerken geen goed hebben gedaan.
Alle kerken kampen, de een meer dan de ander,
met minder kerkgangers.

Uit recent onderzoek bleek ook
dat steeds minder mensen
lid zijn van een kerk of zich laten uitschrijven.
Bij de Rooms katholieke kerk gaat dat nog sneller
dan bij de Protestantse kerken,
maar bij allen baart het zorgen.
Zo maakt ook ieder van ons vermoedelijk
aan het eind van dit jaar de eigen balans op.
Hoe is mijn leven dit jaar verlopen?
Wat was goed en wat niet?
Elk mensenleven kent zijn pieken en dalen.
Ook ons geloof kent zekerheden, evenals twijfel.
Waarom ziekte, verlies van een geliefde, ruzies?
Waarom die vreselijke oorlogen
Wanneer zal er dan toch vrede zijn?

6^e kaars overwegende woorden en aansluitend zingen lied 1014: 1 en 2 Geef vrede door

En toch mogen we juist vanuit ons geloof
ook leven van de hoop op eens vrede.
Als kerk blijven we denken vanuit mogelijkheden.
Het liefst hebben we iedereen in de kerk,
maar van de andere kant wordt
er ook heel veel gekeken
naar de onlinevieringen.

Het is ook een zegen
dat we zo veel mensen kunnen bereiken.

En zo mogen we blij zijn met de samenwerking
met de Rooms Katholieke kerk in het dorp.
De acties die we samen doen:
Noabershuus, soepcafe, minima voor minima
Verschillende vieringen,
waarbij ook samen de afgelopen kerstwandeling .
Het ook samen kijken met de burgerlijke gemeente
naar wat we kunnen doen aan de opvang
van vluchtelingen.

Maar ook Klein Salland breed hebben we elkaar nodig.
De poot aardappelactie, inzameling voor de
Voedselbank Raalte, voor Brotherhood India, in het pastoraat.
Maar ook onze gezamenlijke zoektocht
om het geloof
te bewaren voor de komende generaties.
Kortom doorgaan met omkijken naar elkaar
en de zorg voor de aarde
om misschien zo ook vrede mogelijk te maken.
We hebben elkaar in Godsnaam nodig.

7^e kaars overwegende woorden en aansluitend luisteren naar lied 253

Onze laatste kaars staat voor Gods trouw
voor zijn schepping, zijn wereld.
God wil vrede voor de mensen,
maar zelf maken we er meestal een puinhoop van.
Juist door onze drang
naar macht en geld, ook in het klein.
We kunnen wel steeds wijzen
naar de grootmachten en waar dat allemaal fout gaat,

maar in het klein zijn we soms geen haar beter.
Denken ook alleen
vanuit ons eigen beperkte wereldje.
En kijken liever weg bij problemen.
Maar de lezingen vanavond zijn duidelijk.
De oud testamentische:
Er kan vrede zijn, maar dat hangt samen
met recht doen aan je medemens.
Armoede bestrijden en
je niet verheffen boven de ander.
En in Galaten gaat het over je laten leiden
door Gods geest.
Dan leef je anders en laat je niet leiden door,
vrij vertaald: je eigen ik, slechte verlangens.
Franciscus van Assisi heeft mooi beschreven
hoe je kunt leven naar Gods Geest.
Dat wil ik tot slot graag lezen:

*Heer,
maak van mij een instrument van uw vrede:
laat mij liefde brengen waar haat is,
vergeving waar schuld is,
eenheid waar tweedracht is,
waarheid waar dwaling is,
geloof waar twijfel is,
hoop waar wanhoop is,
licht waar duisternis is,
vreugde waar verdriet is.*

*Heer, laar mij ernaar streven
niet dat ik getroost word, maar dat ik troost
Niet dat ik begrepen wordt, maar dat ik begrijp,
Niet dat ik geliefd word, maar dat ik liefheb.*

*want wie geeft, ontvangt.
Wie zichzelf vergeet, vindt
Wie vergeeft, zal vergeving ontvangen
En wie zijn oude leven aflegt, zal ontwaken tot nieuw leven.*

Ik hoop van harte dat het zo mag zijn.

Amen